

การใช้บิตคอยน์ในประเทศไทย กับกฎหมาย ของประเทศที่ให้การยอมรับการใช้ บิตคอยน์ (สกุลเงินเสมือน)

Using Bitcoin in Thailand with Laws of Country Adopting Using Bitcoin (Virtual Currency)

- : ทวีชัย มีลาภ
- : Thawichai Milarp
- : เจ้าหน้าที่งานจัดเก็บรายได้ปฏิบัติงาน สังกัดฝ่ายรายได้
- : สำนักงานเขตปทุมวัน, นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต,
- : นักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์มหาบัณฑิต
- : มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- : E-mail: artzato19@gmail.com

บทคัดย่อ

บิตคอยน์ได้รับการยอมรับและใช้อย่างแพร่หลายในหลายประเทศ โดยเฉพาะประเทศพัฒนาแล้ว ผู้คนมักใช้บิตคอยน์ในการชำระสินค้า แทนการใช้สกุลเงินของประเทศตัวเอง สำหรับในประเทศไทย บิตคอยน์ยังไม่ค่อยมีผู้คนใช้เท่าใดนัก อาจเป็นเพราะความไม่น่าเชื่อถือของระบบการใช้บิตคอยน์ว่าสามารถใช้แทนเงินจริงได้จริง และในปี พ.ศ. 2557 ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ออกมาเตือนให้ประชาชนระมัดระวังการใช้บิตคอยน์ เพราะมูลค่าของบิตคอยน์มีความแปรผันตามความต้องการของกลุ่มผู้ใช้ และอาจกลายเป็นสิ่งไม่มีค่าได้ ดังนั้น บทความนี้มีจุดมุ่งหมายที่ศึกษากฎหมายของรัฐนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งให้การยอมรับการใช้บิตคอยน์ โดยมุ่งศึกษาในส่วนของบริษัท การประกอบธุรกิจเงินเสมือน บทบาทหน้าที่ของผู้ควบคุม และข้อบังคับของผู้ที่ประกอบธุรกิจบิตคอยน์จะต้องปฏิบัติ เพื่ออาจนำมาใช้เป็นแบบในการออกกฎหมาย หรือข้อบังคับของหน่วยงานของรัฐในประเทศไทย ที่มีหน้าที่กำกับดูแลทางการเงิน หากในอนาคตประเทศไทยให้การยอมรับการใช้บิตคอยน์

คำสำคัญ: บิตคอยน์ เงินเสมือน

Abstract

Bitcoin has been accepted and widely used in many countries, especially in developed countries. People using Bitcoin to pay a products instead of using their own currency. However, there is not much usage of Bitcoin in Thailand because of the unreliability of the bitcoin system. In B.E. 2557, the Bank of Thailand has warned the public to be careful when using Bitcoin. The value of Bitcoin has varied according to the needs of the user and may become a thing of no value when no one is looking. Therefore, this article aims to study the law and regulation of Bitcoin in New York, United States. The study focused on the part of the definition, business operation of virtual money, the role of the regulator and regulation of bitcoin business. In the future, if bitcoin are allowed to use in Thailand, Thailand can consider to use New York law as a model for legislation or regulations of state agencies in Thailand.

Keywords: Bitcoin, Virtual Currency

1. บทนำ

1.1 ความสำคัญ

ในปี ค.ศ. 2009 ได้เริ่มมีการนำบิทคอยน์มาใช้ บิทคอยน์ ก็คือ เงินเสมือน (Virtual Currency) ที่อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์โดยอาศัยโปรแกรมที่ทำงานบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และบันทึกการทำธุรกรรมบิทคอยน์ในบัญชีแยกประเภทบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสาธารณะ

บิทคอยน์ถูกสร้างขึ้นผ่านกระบวนการที่เรียกว่า Mining (การทำเหมือง) โดยผู้ใช้ให้คอมพิวเตอร์ทำการประมวลผลการทำธุรกรรมบิทคอยน์ นอกเหนือจากการทำเหมืองแล้ว ผู้ใช้ยังอาจได้รับบิทคอยน์จากการซื้อขายแลกเปลี่ยนออนไลน์ผ่านการถ่ายโอนแบบ P2P¹ หรืออาจได้จากการซื้อและขายสินค้าและบริการด้วยการใช้บิทคอยน์แทนเงินจริง บิทคอยน์จะถูกเก็บไว้ในกระเป๋าสตางค์ดิจิทัล หรือที่เรียกว่า Bitcoin Wallet ของผู้ใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน หรือเว็บไซต์

นับตั้งแต่เปิดตัวบิทคอยน์ในปี ค.ศ. 2009 จะเห็นได้ว่าความนิยมและการยอมรับในตัวบิทคอยน์เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ รวมถึงธุรกิจออนไลน์ที่ให้การยอมรับบิทคอยน์เป็นเงิน แม้จะมีความผันผวนสูง โดยในปี ค.ศ. 2013 ราคาบิทคอยน์ในตลาดผันผวนอยู่ระหว่าง 13-1,200 USD ต่อ 1 บิทคอยน์ (BTC) และในเดือนเมษายน ปี ค.ศ. 2014 มูลค่าของบิทคอยน์อยู่ที่ประมาณ 478 USD

ต่อ 1 บิทคอยน์ (BTC)²

สำหรับในประเทศไทย บิทคอยน์ไม่ได้รับการยอมรับจากธนาคารแห่งประเทศไทยในรูปแบบของเงินตรา หรือแม้กระทั่งเงินเสมือนที่สามารถนำมาใช้ร่วมกับเงินจริงในการซื้อและขายสินค้าหรือบริการ ด้วยการที่ธนาคารแห่งประเทศไทยระบุในข่าว ธพท. ฉบับที่ 8/2557 เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับ Bitcoin และหน่วยข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ที่ลักษณะใกล้เคียงว่า “บิทคอยน์ และหน่วยข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันไม่ถือเป็นเงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมายมูลค่าของหน่วยข้อมูลดังกล่าวแปรผันไปตามความต้องการของกลุ่มคนที่ซื้อขายหน่วยข้อมูล มูลค่าจึงเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว และกลายเป็นสิ่งที่ไม่มีความได้เมื่อไม่มีผู้ใดต้องการแล้ว และ ธพท. ได้แนะนำให้ประชาชนทั่วไประมัดระวัง ศึกษาข้อมูลและทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับการถือครองหรือใช้หน่วยข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าว”

ด้วยเหตุผลดังกล่าวอาจทำให้ผู้ใช้ หรือผู้ที่มีความสนใจบิทคอยน์ หรือเงินเสมือนอื่นที่มีลักษณะเหมือนกันในประเทศไทยเกิดความกังวลถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจึงยังไม่มีมีการใช้บิทคอยน์ในประเทศไทยมากเท่าใดนัก แต่ในทางกลับกันมีหลายประเทศที่ยอมรับและใช้บิทคอยน์กันอย่างแพร่หลาย ได้แก่ สหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย เยอรมนี ฝรั่งเศส สหราชอาณาจักร ฮองกง สหภาพยุโรป มาเลเซีย เป็นต้น³

¹ P2P (Peer to Peer) หมายถึง ระบบการรับส่งข้อมูลดิจิทัลระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์หรือเครื่องโทรศัพท์มือถือถึงเครื่องหนึ่งกับเครื่องคอมพิวเตอร์หรือเครื่องโทรศัพท์มือถืออีกเครื่องหนึ่ง ซึ่งเชื่อมต่ออยู่ในระบบเครือข่ายเดียวกัน

² Bitcoin Charts, Price chart [Online], Available URL: <https://bitcoincharts.com/charts/bitstampUSD>

³ BitLegal, Index [Online], Available URL: <http://bitlegal.io/list.php>, 2016 (May, 23)

ผู้เขียนมีความเห็นว่าควรศึกษาถึงการบังคับใช้กฎหมายของประเทศที่ได้ให้การยอมรับบิทคอยน์ว่ามีความเห็นต่อบิทคอยน์เป็นสกุลเงินประเภทหนึ่งหรือใช้เป็นเพียงเงินเสมือนเท่านั้นจากการค้นหาข้อมูลและศึกษาผู้เขียนพบว่ามียังน้อย 60 ประเทศที่ให้การยอมรับบิทคอยน์ แต่มีบ้างบางประเทศที่ยังไม่ให้การยอมรับบิทคอยน์ แต่ไม่ถือว่าการใช้บิทคอยน์เป็นสิ่งผิดกฎหมาย เช่น บังกลาเทศ จีน อินเดีย จอร์แดน คาซัคสถาน เม็กซิโก รัสเซีย เวียดนาม รวมถึงประเทศไทยด้วย⁴

1.2 วัตถุประสงค์

1. สืบค้นและศึกษาความเป็นมาและประโยชน์ของบิทคอยน์

2. สืบค้นและศึกษากฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับบิทคอยน์

1.3 ขอบเขต

ศึกษาถึงลักษณะการใช้งาน และประโยชน์ของบิทคอยน์ โดยศึกษากฎหมายของรัฐนิวยอร์กที่เกี่ยวข้องกับเงินเสมือน โดยมุ่งในส่วนของบทนิยาม การประกอบธุรกิจเงินเสมือนบทบาทหน้าที่ของผู้ควบคุม และข้อบังคับของผู้ที่ประกอบธุรกิจบิทคอยน์จะต้องปฏิบัติ

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะ การใช้งาน และประโยชน์ของบิทคอยน์

2. มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายของรัฐนิวยอร์กที่เกี่ยวข้องกับเงินเสมือนในส่วนของบทนิยามการประกอบธุรกิจเงินเสมือน บทบาทหน้าที่

ของผู้ควบคุม และข้อบังคับของผู้ที่ประกอบธุรกิจบิทคอยน์จะต้องปฏิบัติ

2. สภาพปัญหาการใช้บิทคอยน์ในประเทศไทย

ในประเทศไทย บิทคอยน์ไม่ได้รับการยอมรับจากธนาคารแห่งประเทศไทยในรูปแบบของเงินตราหรือแม้กระทั่งเงินเสมือนที่สามารถนำมาใช้ร่วมกับเงินจริงในการซื้อและขายสินค้าหรือบริการ ด้วยการที่ ธนาคารแห่งประเทศไทยระบุในข่าว ธปท. ฉบับที่ 8/2557 เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับ Bitcoin และหน่วยข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ที่ลักษณะใกล้เคียง ว่า “บิทคอยน์ และหน่วยข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันไม่ถือเป็นเงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย มูลค่าของหน่วยข้อมูลดังกล่าวแปรผันไปตามความต้องการของกลุ่มคนที่ซื้อขายหน่วยข้อมูล มูลค่าจึงเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว และกลายเป็นสิ่งที่ไม่มีความได้เมื่อไม่มีผู้ใดต้องการแล้ว และ ธปท. ได้แนะนำให้ประชาชนทั่วไประมัดระวัง ศึกษาข้อมูลและทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับการถือครองหรือใช้หน่วยข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าว”

ด้วยเหตุผลดังกล่าวอาจทำให้ผู้ใช้ หรือผู้ที่มีความสนใจบิทคอยน์ในประเทศไทยเกิดความกังวลถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจึงยังไม่มีการใช้บิทคอยน์ในประเทศไทยมากเท่าใดนัก แต่ในทางกลับกันมีหลายประเทศที่ยอมรับและใช้บิทคอยน์กัน อย่างแพร่หลาย ได้แก่ สหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย เยอรมนี ฝรั่งเศส สหราชอาณาจักร ฮองกง สหภาพยุโรป มาเลเซีย เป็นต้น

⁴ Ibid.

ผู้เขียนมีความเห็นว่าควรศึกษาถึงการบังคับใช้กฎหมายของประเทศที่ได้ให้การยอมรับบิทคอยน์ว่ามีความเห็นต่อบิทคอยน์เป็นสกุลเงินประเภทหนึ่งหรือใช้เป็นเพียงเงินเสมือนเท่านั้นจากการค้นหาข้อมูลเบื้องต้นผู้เขียนพบว่ามียังน้อย 60 ประเทศที่ให้การยอมรับบิทคอยน์ แต่มีบางประเทศที่ยังไม่ให้การยอมรับบิทคอยน์ แต่ไม่ถือว่าการใช้บิทคอยน์เป็นสิ่งผิดกฎหมาย เช่น บังกลาเทศ จีน อินเดีย จอร์แดน คาซัคสถาน เม็กซิโก รัสเซีย เวียดนาม รวมถึงประเทศไทยด้วย

3. ความเป็นมาของบิทคอยน์ และกฎหมายของรัฐนิวยอร์กที่เกี่ยวข้องกับบิทคอยน์

3.1 ความเป็นมาของบิทคอยน์

บิทคอยน์⁵ คือ ระบบเงินอิเล็กทรอนิกส์แบบ Peer to Peer ที่คิดค้นโดยซาโตชิ นากาโมโต⁶ ด้วยเหตุผลที่ต้องการแก้ปัญหาการจ่ายเงินซ้ำเป็นครั้งที่สอง (Double-Spending) จึงได้คิดค้นระบบดังกล่าวขึ้นมา

ทั่วโลกมีบิทคอยน์จำนวนจำกัดเพียง 21 ล้านบิทคอยน์⁷ ที่เกิดจากการถอดรหัสทางคณิตศาสตร์แบบอัลกอริทึมที่ซับซ้อน โดยออกแบบ

และสร้างขึ้นเพื่อความสะดวกสบายในการชำระเงิน เนื่องจากในการทำรายการชำระเงินระหว่างบัญชีของผู้ใช้งานด้วยกัน ซึ่งมีลักษณะแบบ P2P จึงเป็นอิสระไม่ต้องอาศัยตัวกลางทางการเงิน และไม่มีองค์กรใดกำกับดูแล

ระบบนิเวศที่สนับสนุนบิทคอยน์ มี 3 ประเภท⁸ คือ 1) ชุมชนเหมืองบิทคอยน์ 2) การแลกเปลี่ยนบิทคอยน์ และ 3) ร้านค้าที่ยอมรับบิทคอยน์ในการชำระค่าสินค้าและบริการ

1) ชุมชนเหมืองบิทคอยน์ เป็นกระบวนการที่ผู้ใช้ให้คอมพิวเตอร์ทำการประมวลผลธุรกรรมบิทคอยน์ ซึ่งจะต้องใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพสูงมาก

2) การแลกเปลี่ยนบิทคอยน์ บิทคอยน์สามารถซื้อและขายในตลาดบิทคอยน์โดยตรงระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย เป็นการสร้างตลาดสำหรับบิทคอยน์ เนื่องจากปริมาณการทำธุรกรรมการแลกเปลี่ยนเป็นบทบาทสำคัญในการสร้างมูลค่าให้บิทคอยน์ ซึ่งคล้ายกับตลาดหุ้นที่ผู้ใช้สามารถซื้อและขายบิทคอยน์แลกเปลี่ยนกับสกุลเงินจริง เช่น USD หรือยูโร เป็นต้น

3) ร้านค้า เป็นองค์ประกอบที่สำคัญระบบนิเวศบิทคอยน์ในการใช้บิทคอยน์เป็นสกุลเงิน

⁵ Edward V. Murphy, M. Maureen Murphy, and Michael V. Seitzinger, "Bitcoin: Questions, Answers, and Analysis of Legal Issues," *Congressional Research Service* (October 2015): 1.

⁶ ซาโตชิ นากาโมโต เป็นนามแฝงของผู้ที่เขียนบทความ "Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System"

⁷ นางสาวดลพร ประสงค์สุทธิพร, "แนวทางการกำกับดูแลการใช้เงินเสมือน: กรณีศึกษา บิทคอยน์," (ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ คณะนิติศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557), หน้า 6.

⁸ Matthew Kien-Meng Ly, "COINING BITCOIN'S "LEGAL-BITS": EXAMINING THE REGULATORY FRAMEWORK FOR BITCOIN AND VIRTUAL CURRENCIES," *Harvard Journal of Law & Technology* 27, 2 (2014): 591.

อาจไม่มีร้านค้าที่ยอมรับการชำระค่าสินค้าและบริการด้วยบิตคอยน์ แต่ร้านค้าออนไลน์จำนวนมากได้ให้การยอมรับบิตคอยน์ นอกจากนี้ ร้านค้าปลีกทั่วประเทศสหรัฐอเมริกาได้เริ่มทยอยให้การยอมรับบิตคอยน์ ซึ่งร้านค้าเหล่านี้จะอยู่ในเมืองขนาดใหญ่ เช่น ซานฟรานซิสโก และนิวยอร์ก

สำหรับการเริ่มต้นทำธุรกรรมทางการเงินของบิตคอยน์ มีขั้นตอนและกระบวนการสำคัญดังนี้

1) การเปิดบัญชี ผู้ใช้บริการต้องมีโปรแกรมบิตคอยน์ที่สามารถพบบนเว็บไซต์ของผู้ให้บริการมาไว้ที่เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องโทรศัพท์มือถือ จากนั้นจึงทำการเปิดบัญชีผู้ใช้สำหรับเก็บบิตคอยน์โดยบัญชีดังกล่าวเปรียบเสมือนสมุดบัญชีที่เป็นกระเป๋าเงินดิจิทัล (Digital Wallet) ซึ่งเรียกแตกต่างกันไปตามลักษณะของการจัดเก็บได้ 3 แบบ ได้แก่

- Desktop Wallet เก็บบัญชีไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์

- Mobile Wallet เก็บบัญชีไว้บนเครื่องโทรศัพท์มือถือ

- Web Wallet เก็บบัญชีไว้บนเว็บไซต์ผ่านผู้ให้บริการแบบ Host

โดยเลขที่บัญชีจะใช้เป็น address ที่ไม่ซ้ำกัน มีตัวเลขผสมกับตัวอักษรจำนวนรวม 34 ตัว ซึ่งสร้างจากรหัสแบบกุญแจสาธารณะ (Public key Cryptography) โดยคู่กุญแจ Private key นั้นใช้เพื่อยืนยันการทำธุรกรรมในกระเป๋าเงิน โดยในกระเป๋าเงินดิจิทัลจะเก็บข้อมูลคงเหลือ ประวัติ

การทำธุรกรรม และที่อยู่ของผู้ทำธุรกรรมด้วย แต่จะไม่มีข้อมูลส่วนตัวของผู้ใช้ว่าเป็นใครเนื่องจากการเปิดบัญชีไม่ต้องตรวจสอบข้อมูลของผู้เปิดบัญชี จึงทำให้ไม่สามารถระบุตัวตนของผู้ทำธุรกรรมได้ นอกจากนี้ บุคคลหนึ่งสามารถเปิดบัญชีได้หลายบัญชี ดังนั้น เมื่อการทำธุรกรรมจะใช้เพียง address ของบัญชีผู้ใช้งาน แต่ไม่ต้องแสดงข้อมูลผู้ทำธุรกรรม จึงทำให้ยากต่อการติดตามผู้ทำธุรกรรมที่แท้จริง ซึ่งผู้ทำธุรกรรมที่ผิดกฎหมายอาจสามารถใช้เป็นช่องทางในการปกปิดตัวตนเพื่อทำธุรกรรมได้อย่างอิสระ⁹

2) การได้มาซึ่งบิตคอยน์ ในการได้มาซึ่งบิตคอยน์สามารถทำได้ 2ทาง¹⁰ ทางเลือกที่ 1 คือการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการคำนวณเพื่อหาบล็อกของบิตคอยน์ ซึ่งต้องใช้เวลาในการหาคำนวณ และต้องอาศัยโปรแกรมประมวลผลที่มีคุณสมบัติสูง จึงนิยมเรียกการค้นหาบิตคอยน์ว่าการขุดเหมือง (Bitcoin Mining) เนื่องด้วยบิตคอยน์จำกัดเพียง 21 ล้านบิตคอยน์ และแต่ละบิตคอยน์จะมีรหัสเฉพาะประกอบกับการค้นหาต้องอาศัยโปรแกรมซับซ้อนเพื่อประมวลผลหารหัสที่ตรงกันกับรหัสของบิตคอยน์จึงใช้เวลานาน และต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญทางคอมพิวเตอร์ด้วย รวมทั้งไม่คุ้มค่ากับการลงทุนในการจัดหาเครื่องมาทำเหมืองบิตคอยน์ เป็นเหตุให้เกิดทางเลือกที่ 2 คือจ้างกลุ่มผู้รับจ้างขุดเหมืองบิตคอยน์ (Miner) โดยผู้ใช้ต้องจ่ายค่าธรรมเนียมตามที่ตกลงกัน ดังนั้น หากกำหนดค่าธรรมเนียมให้แก่ Miner มากเท่าไร โอกาสในการได้มาซึ่งบิตคอยน์ยิ่งเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น

⁹ นางสาวดลพร ประสงค์สุทธิพร, อ้างแล้ว เชิงอรรถที่ 8

¹⁰ เพิ่งอ้าง

3) การทำธุรกรรมด้วยบิทคอยน์ เมื่อผู้ใช้ต้องการทำธุรกรรมซื้อขาย หรือโอนบิทคอยน์ ก็ตาม ต้องกำหนดมูลค่าที่จะส่งและต่อท้ายด้วยที่อยู่ของผู้รับ ซึ่งเป็น Public key ของผู้รับ โดยก่อนส่งคำสั่งออกไปในเครือข่ายโปรแกรมจะทำการแฮช (Hash) โดยการแปลงข้อมูลต้นฉบับให้กลายเป็นค่าที่มีลักษณะเฉพาะตัวของข้อมูลต้นฉบับนั้น ๆ โดยค่าที่ได้จะไม่ซ้ำกัน จึงเกิดข้อมูลที่ทำการเข้ารหัสดิจิทัล หรือ Digital Sign กำกับในทุกธุรกรรมที่เกิดขึ้นจากนั้นข้อมูลธุรกรรมจะถูกกระจายไปยังระบบเครือข่ายของคอมพิวเตอร์ทุกเครื่องในโลกที่ประมวลผลบนโปรแกรมบิทคอยน์อยู่เพื่อทำการตรวจสอบและยืนยันความถูกต้องโดยคอมพิวเตอร์อื่น ๆ ที่อยู่ในเครือข่ายซึ่งใช้งานโปรแกรมบิทคอยน์ ณ ขณะนั้นเมื่อผู้รับได้เงินก็จะใช้ Private key ของตน จับคู่กับรหัสของผู้ใช้เพื่อยืนยันการรับเข้าบัญชี Digital Wallet ของผู้รับ จึงทำให้รายการธุรกรรมที่เกิดขึ้นทุกรายการเป็นแบบเปิดเผย การทำธุรกรรมลักษณะดังกล่าวเป็นการทำธุรกรรมระหว่างบุคคลในกลุ่มผู้ใช้กันเองเรียกว่า แบบ Peer to Peer (P2P) จึงทำให้กระบวนการของบิทคอยน์ไม่ต้องมีตัวกลาง เช่นธนาคาร หรือสำนักหักบัญชี เป็นต้น

นอกจากคอมพิวเตอร์อื่นในเครือข่ายจะช่วยยืนยันการทำธุรกรรมแล้ว แต่ยังคงช่วยป้องกันการจ่ายเงินผิดราย หรือจ่ายซ้ำ (Double-Spending) จากการตรวจสอบยืนยันการทำธุรกรรมของบิทคอยน์ที่กล่าวมานั้นจะตรงข้ามกับลักษณะการทำธุรกรรมผ่านระบบที่มีการควบคุมโดยตัวกลาง อย่างเช่นธนาคาร คือ

- หากเป็นการทำธุรกรรมจะเปิดเผยรายการการทำธุรกรรมผ่าน Block Chain แต่ปกปิดตัวตนผู้ทำธุรกรรมเนื่องจากไม่ต้องแสดงข้อมูลและที่อยู่ของผู้ทำธุรกรรม¹¹

- หากเป็นธนาคารพาณิชย์จะไม่เปิดเผยรายการธุรกรรมแต่เปิดเผยตัวตนผู้ทำธุรกรรมเนื่องจากต้องแสดงข้อมูลและที่อยู่ของผู้ทำธุรกรรม

3.2 ประโยชน์ของการใช้บิทคอยน์

1) ระบบการทำธุรกรรมแบบ P2P โดยไม่มีตัวกลาง แต่เป็นการยืนยันระหว่างผู้ใช้อื่นในระบบเครือข่าย

- รวดเร็ว เสียค่าธรรมเนียมที่ถูกกว่า เนื่องจากไม่ต้องผ่านตัวกลางทางการเงิน

- รายการธุรกรรมทางการเงินเปิดเผย และที่การยืนยันธุรกรรมก่อน เพื่อช่วยป้องกันการจ่ายเงินผิดราย หรือจ่ายเงินซ้ำ

2) มีการเข้ารหัสแบบมาตรฐานสากลสำหรับทุกธุรกรรมทางการเงิน

- ผู้ใช้เกิดความเชื่อมั่นในการทำธุรกรรม และเป็นการรักษาความปลอดภัยทางธุรกรรมออนไลน์ที่ทำผ่านอินเทอร์เน็ต

3) ไม่ต้องตรวจสอบความมีตัวตนของลูกค้า หรือการทำความรู้จักลูกค้าตามหลัก KYC (Know Your Customer)

- ผู้ใช้หนึ่งคนจึงสามารถเปิดบัญชีได้หลายบัญชี และอำนวยความสะดวกต่อผู้ใช้ในการทำธุรกรรม

¹¹ เพิ่งอ้าง

4) การได้ซึ่งบิตคอยน์ต้องใช้โปรแกรมที่ซับซ้อนและมีลักษณะขั้นตอนทางเทคนิคเฉพาะ โดยผู้ใช้ต้องมีคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพสูง

- การได้มามีขั้นตอนที่ยาก และซับซ้อน จึงทำให้บิตคอยน์ที่ถือครองมีมูลค่าสูงเปรียบเทียบกับเสมือนการขุดหาทองคำ เพชร พลอย หรือโลหะมีค่าต่าง ๆ

5) มีอุปสงค์จำกัดเพียง 21 ล้านบิตคอยน์

- ป้องกันการเกิดภาวะเงินเฟ้อและทำให้ค่าเงินมีมูลค่าสูงอยู่เสมอหากมีกลุ่มผู้ใช้ในระบบมากขึ้น

6) บิตคอยน์อยู่ได้โดยอาศัยความเชื่อและการยอมรับกันเองของกลุ่มผู้ใช้เท่านั้น

- ค่าเงินไม่แปรผันตามค่าเงินสกุลอื่น ๆ ในระบบเศรษฐกิจ แต่แปรผันตามปัจจัยที่มีผลต่อความเคลื่อนไหวของอุปสงค์และอุปทานในกลุ่มผู้ใช้งาน¹²

3.3 ข่าวธนาคารแห่งประเทศไทยเกี่ยวกับบิตคอยน์

ธนาคารแห่งประเทศไทย ออกข่าวฉบับที่ 8/2557 เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับ Bitcoin และหน่วยข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ที่ลักษณะใกล้เคียง มีใจความสำคัญเกี่ยวกับบิตคอยน์ดังนี้¹³

1. Bitcoin และหน่วยข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ลักษณะใกล้เคียงกัน คืออะไร

Bitcoin และหน่วยข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ลักษณะใกล้เคียงกัน เกิดจากกลไกทางคอมพิวเตอร์ที่ถูกกำหนดไว้โดยคนกลุ่มหนึ่งที่มุ่งหวังจะใช้หน่วยข้อมูลดังกล่าวเป็นสื่อกลางการแลกเปลี่ยน โดยหน่วยข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เกิดจากกลไกดังกล่าวจะถูกจัดเก็บเอาไว้ที่เครื่องคอมพิวเตอร์ แล็ปท็อป หรือสมาร์ตโฟนของผู้ใช้ และสามารถโอนให้กันได้ และต่อมาเริ่มมีการนำมาใช้แลกเปลี่ยนกับสินค้าในลักษณะที่อาจทำให้เข้าใจว่าใช้หน่วยข้อมูลดังกล่าวซื้อขายสินค้าได้รวมถึงมีการนำมาแลกเปลี่ยนกับเงินตราสกุลต่างๆ โดยมีการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนกันเองในกลุ่มคนที่มีระบบทางคอมพิวเตอร์รองรับการจัดเก็บและโอนหน่วยข้อมูลดังกล่าว

Bitcoin และหน่วยข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวไม่ถือเป็นเงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย และไม่มีมูลค่าในตัวเอง มูลค่าของหน่วยข้อมูลดังกล่าวแปรผันไปตามความต้องการของกลุ่มคนที่ซื้อขาย หน่วยข้อมูล มูลค่าจึงเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว และกลายเป็นสิ่งที่ไม่มีความได้เมื่อไม่มีผู้ใดต้องการแล้ว

2. ความเสี่ยงในการถือครอง Bitcoin และหน่วยข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ลักษณะใกล้เคียง

จากลักษณะของหน่วยข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มูลค่าสามารถเปลี่ยนแปลงได้อย่าง

¹² เพิ่งอ้าง

¹³ ธนาคารแห่งประเทศไทย, ข่าวฉบับที่ 8/2557 เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับ Bitcoin และหน่วยข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ที่ลักษณะใกล้เคียง มีใจความสำคัญเกี่ยวกับบิตคอยน์ [Online], Available URL: <http://www.bot.or.th/Thai/PressAndSpeeches/Press/News2557/n0857t.pdf>, 2016 (พฤษภาคม, 23)

รวดเร็ว ส่งผลให้เริ่มมีการถือเพื่อเก็งกำไร และมีธุรกิจที่เปิดให้บริการเป็นตลาดกลางให้ประชาชนสามารถเสนอราคาเพื่อซื้อขายหน่วยข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์โดยแลกเปลี่ยนกับเงินจริง รวมถึงเริ่มมีร้านค้ารับชำระค่าสินค้าและบริการด้วยหน่วยข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าว ซึ่งส่งผลให้เห็นว่า มีการใช้หน่วยข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม ในช่วงที่ผ่านมา มีข่าวต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงความเสียหายที่เกิดจากการถือครองหรือใช้หน่วยข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การปิดตัวลงของบริษัทที่เป็นตลาดกลางแลกเปลี่ยน Bitcoin ขนาดใหญ่ที่ประเทศญี่ปุ่นเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2557 โดยอ้างสาเหตุจากการถูกลักลอบโจรกรรมหน่วยข้อมูล ทำให้บริษัทต้องยื่นล้มละลายในที่สุด และมูลค่าหรือราคาของ Bitcoin ได้ลดลงอย่างมากภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว ส่งผลให้ประชาชนที่ทำธุรกรรมแลกเปลี่ยนกับบริษัทดังกล่าว และผู้ถือครอง Bitcoin ต้องสูญเสียเงินเป็นจำนวนมาก และธนาคารกลางในหลายประเทศได้เริ่มมีการแจ้งเตือนประชาชนเกี่ยวกับความเสี่ยงในการใช้หน่วยข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์เหล่านี้แล้ว

4. กฎหมายรัฐนิวยอร์กที่เกี่ยวข้องกับบิทคอยน์

รัฐนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้มีการบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเงินเสมือน (Virtual

Currency) ไว้ใน New York Codes, Rules and Regulations บรรพ 23 กรมบริการทางการเงิน (Department of Financial Services) หมวด 1 การกำกับดูแลของผู้กำกับบริการทางการเงิน ส่วนที่ 200 เงินเสมือน ไว้จำนวน 22 มาตรา¹⁴ ซึ่งกฎหมายนิวยอร์กดังกล่าวมีบทบัญญัติที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับการใช้และการกำกับดูแลการใช้บิทคอยน์ ดังต่อไปนี้

4.1 คำนิยามที่สำคัญในกฎหมายนิวยอร์ก

1. เงินเสมือนเป็นหน่วยดิจิทัลที่ใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน หรือเก็บมูลค่าในรูปแบบดิจิทัล และยังสามารถตีความหมายของเงินเสมือนในวงกว้างรวมถึงหน่วยดิจิทัลที่ใช้ในการแลกเปลี่ยน ซึ่งมีพื้นที่เก็บข้อมูลส่วนกลาง หรือรูปแบบกระจายและไม่มีพื้นที่เก็บข้อมูลส่วนกลาง หรืออาจจะผลิตจากการประมวลผล¹⁵ แต่เงินเสมือนไม่รวมถึงหน่วยดิจิทัลซึ่งใช้แต่เพียงผู้เดียวที่อยู่ในรูปแบบของระบบเกมออนไลน์ไม่มีตลาดหรือนอกระบบเกมออนไลน์ไม่สามารถแปลงหรือแลกเปลี่ยนเป็นเงินจริง หรือเงินเสมือนหรือไม่ว่าจะใช้แลกเปลี่ยนค่าจริง บริการ ส่วนลด หรือซื้อสินค้าหรือไม่ก็ตาม¹⁶ หรือหน่วยดิจิทัล ซึ่งสามารถนำมาแลกเปลี่ยนค่า บริการ ส่วนลด หรือซื้อสินค้า ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของลูกค้าที่มีความใกล้ชิด หรือจากผู้ออกโปรแกรมผลตอบแทน และหรือร้านค้าอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายหรือสามารถแลกเปลี่ยนหน่วยดิจิทัลกับ

¹⁴ NEW YORK CODES, RULES AND REGULATIONS TITLE 23. DEPARTMENT OF FINANCIAL SERVICE CHAPTER I. REGULATIONS OF THE SUPERINTENDENT OF FINANCIAL SERVICES PART 200. VIRTUAL CURRENCIES.

¹⁵ Section 200.2 (p).

¹⁶ Section 200.2 (p) (1).

บุคคลที่มีความใกล้ชิดหรือโปรแกรมผลตอบแทน แต่ไม่สามารถเปลี่ยนหรือแลกเป็นเงินจริง หรือเงินเสมือน¹⁷ หรือหน่วยดิจิทัล ซึ่งใช้เป็นส่วนหนึ่งของ บัตรเติมเงิน¹⁸

2. กิจกรรมทางธุรกิจที่ใช้เงินเสมือน เป็นการดำเนินกิจกรรมประเภทใดประเภทหนึ่ง ดังต่อไปนี้ในรัฐนิวยอร์ก หรือผู้มีถิ่นฐานในรัฐนิวยอร์ก²⁰

1) การรับเงินเสมือนจากการรับโอน หรือการส่งเงินเสมือน ยกเว้นการทำธุรกรรม ภายใต้วัตถุประสงค์ที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน และไม่เกี่ยวข้องกับกรโอนเงินเสมือนจำนวนที่มากกว่า ปรกติ

2) การจัดเก็บ การถือครอง หรือดูแลรักษา หรือควบคุมเงินเสมือนแทนผู้อื่น

3) การซื้อและการขายเงินเสมือน อันเป็นธุรกิจของลูกค้า

4) การให้บริการแลกเปลี่ยนอันเป็นธุรกิจของลูกค้า หรือ

5) การควบคุม การบริหาร หรือการออกเงินเสมือน

ทั้งนี้การพัฒนาและเผยแพร่ซอฟต์แวร์ด้วยตัวของตัวเอง ไม่ถือว่าเป็นกิจกรรมทางธุรกิจที่ใช้เงินเสมือน

3. สกุลเงินจริงเป็นสกุลเงินที่ออกโดยรัฐบาลซึ่งกำหนดให้สามารถใช้ชำระหนี้ได้ตามกฎหมายของประเทศนั้นๆ²⁰

4. บัตรเติมเงินเป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งใช้กับผู้ประกอบการ หรือร้านค้าในเครือเดียวกัน ซึ่งออกและใช้กับเงินจริงซึ่งเติมด้วยเงินจริงเท่านั้น ซึ่งการออกหรือเติมด้วยพื้นฐานการชำระเงินล่วงหน้า ซึ่งสามารถนำมาแลกกับเงินจริงได้²¹

5. ผู้มีถิ่นฐานในรัฐนิวยอร์ก คือ ผู้ที่พักอาศัย มีสถานที่ประกอบธุรกิจ หรือดำเนินธุรกิจ ในรัฐนิวยอร์ก²²

6. การโอนเป็นการโอนเงินเสมือนโดยผ่านบุคคลที่สาม รวมถึงการโอนจากบัญชีหรือพื้นที่เก็บข้อมูลจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลอื่น²³

7. การบริการแลกเปลี่ยนเป็นการแลกเปลี่ยนเงินจริงกับเงินเสมือน หรือการแลกเปลี่ยนเงินเสมือนรูปแบบหนึ่งกับเงินเสมือนอีกรูปแบบหนึ่งที่มีลักษณะเหมือนกัน²⁴

¹⁷ Section 200.2 (p) (2).

¹⁸ Section 200.2 (p) (3).

¹⁹ Section 200.2 (q).

²⁰ Section 200.2 (e).

²¹ Section 200.2 (j).

²² Section 200.2 (h).

²³ Section 200.2 (o).

²⁴ Section 200.2 (d).

4.2 การประกอบธุรกิจเงินเสมือนในรัฐนิวยอร์ก

กฎหมายนิวยอร์กได้กำหนดไว้ว่าการประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับเงินเสมือน จะต้องมิใบอนุญาต (License) ยกเว้นบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารนิวยอร์ก (The New York Banking Law) และได้รับอนุมัติจากผู้กำกับบริการทางการเงินให้สามารถดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจเงินเสมือนได้ และร้านค้าและผู้บริโภค ซึ่งใช้เงินเสมือนสำหรับซื้อสินค้า หรือขายสินค้า หรือบริการ หรือเพื่อการลงทุน และห้ามบุคคลที่ไม่ได้รับใบอนุญาตที่ออกโดยผู้กำกับบริการทางการเงินที่กำหนดไว้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางธุรกิจเงินเสมือน²⁵ และห้ามผู้ได้รับใบอนุญาต ดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจเงินเสมือนผ่านตัวแทนหรือหน่วยงานที่ตัวแทนนั้นไม่ได้รับใบอนุญาต²⁶

บุคคลที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขอใบอนุญาต ได้แก่ บุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งภายใต้กฎหมายการธนาคารรัฐนิวยอร์ก และได้รับความเห็นชอบจากผู้กำกับทางการเงินให้สามารถเข้าร่วมในกิจกรรมทางธุรกิจเงินเสมือน และร้านค้าและผู้บริโภค ซึ่งใช้ประโยชน์เงินเสมือนเพื่อตนเอง สำหรับการซื้อสินค้า หรือขายสินค้า หรือบริการ หรือเพื่อวัตถุประสงค์ในการลงทุน²⁷

4.3 บทบาทหน้าที่ของผู้กำกับบริการทางการเงิน

กฎหมายนิวยอร์กมีบทบัญญัติเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้กำกับบริการทางการเงินไว้ว่า เมื่อผู้ขออนุญาตได้ยื่นใบสมัครและได้มีการจ่ายค่าธรรมเนียม รวมทั้งได้แสดงคุณสมบัติที่เหมาะสมของผู้สมัครซึ่งได้บัญญัติไว้ในกฎหมายนิวยอร์กนี้ ผู้กำกับบริการทางการเงินจะตรวจสอบสภาพทางการเงินและความรับผิดชอบประการณ์ทางธุรกิจและทางการเงิน และคุณสมบัติทั่วไปของผู้สมัคร ถ้าหากผู้กำกับบริการทางการเงินเห็นว่าคุณสมบัติเหล่านั้นเป็นหลักประกันความน่าเชื่อถือได้ว่าธุรกิจของผู้สมัครจะดำเนินไปด้วยความซื่อสัตย์ เป็นธรรม มีความระมัดระวัง และมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามวัตถุประสงค์และมุ่งหมายของกฎหมายนี้และในลักษณะของการบังคับบัญชา ความเชื่อมั่นและความไว้วางใจของสังคม ผู้กำกับบริการทางการเงินจะสามารถแนะนำผู้สมัครในการเขียนใบสมัครเพื่อให้ได้รับอนุมัติ และออกใบอนุญาตให้ผู้สมัครนำไปใช้ในกิจกรรมทางธุรกิจเงินเสมือน และเงื่อนไขอื่น ๆ ที่ผู้กำกับบริการทางการเงินเห็นว่าเหมาะสม หรือไม่อาจปฏิเสธได้²⁸ และผู้กำกับบริการทางการเงินจะต้องอนุมัติหรือปฏิเสธใบสมัครของผู้ขออนุญาตภายใน 90 วัน นับตั้งแต่วันใบสมัครต่อผู้กำกับบริการทางการเงินด้วยความสมบูรณ์ระยะเวลา 90 วัน อาจขยายออกได้ แต่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้กำกับบริการทางการเงิน โดยจะต้องเพิ่มเวลาตามความเหมาะสมและเพียงพอที่

²⁵ Section 200.3 (a).

²⁶ Section 200.3 (b).

²⁷ Section 200.3(c).

²⁸ Section 200.6 (a).

จะเปิดโอกาสให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายนี้ใบอนุญาตที่ออกให้จะมีผลใช้บังคับเต็มรูปแบบและจะใช้ได้จนกว่าผู้ได้รับใบอนุญาตจะถูกเพิกถอนหรือระงับ หรือหมดอายุ²⁹ และผู้กำกับบริการทางการเงินอาจระงับหรือเพิกถอนใบอนุญาตบนพื้นฐานที่ผู้กำกับบริการทางการเงินจะไม่ยอมออกใบอนุญาตสำหรับผู้ละเมิดบทบัญญัติใด ๆ ของกฎหมายนี้ สำหรับการแสดงสาเหตุความล้มเหลวของผู้ได้รับใบอนุญาต³⁰

4.4 ข้อกำหนดพื้นฐานที่ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติ

กฎหมายนิวยอร์กกำหนดข้อบังคับให้ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามดังนี้

1. ผู้ได้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายรัฐบาลกลาง และกฎหมายมลรัฐ³¹ (Federal and State Law)
2. ผู้ได้รับใบอนุญาตจะต้องกำหนดตัวบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม หรือบุคคลที่สามารถรับผิดชอบในการประสานงานและตรวจสอบตามข้อบังคับอื่นในกฎหมายนิวยอร์กนี้และข้อบังคับอื่นตามกฎหมายรัฐบาลกลาง และกฎหมายมลรัฐ³²
3. ผู้ได้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามนโยบายป้องกันการทุจริต นโยบายป้องกันการฟอกเงิน นโยบายรักษาความปลอดภัยทางอินเทอร์เน็ต นโยบายการรักษาข้อมูลและความเป็น

ส่วนตัว และนโยบายอื่น ๆ ที่จำเป็นซึ่งออกโดยคณะกรรมการออกใบอนุญาต³³

4.5 การรักษาระดับเงินทุนของผู้รับใบอนุญาต

กฎหมายนิวยอร์กกำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตจะต้องรักษาระดับเงินทุนตลอดเวลาทั้งในจำนวนและรูปแบบ ซึ่งผู้กำกับบริการทางการเงินได้กำหนด เพื่อให้เป็นที่แน่ใจว่าจะมีความสมบูรณ์ทางการเงินของผู้ได้รับใบอนุญาต และสามารถดำเนินงานไปได้อย่างต่อเนื่องบนพื้นฐานการประเมินความเสี่ยงของที่ใช้เป็นการเฉพาะสำหรับผู้ได้รับใบอนุญาตแต่ละคน ในการกำหนดจำนวนเงินทุนขั้นต่ำ ซึ่งจะต้องได้รับการรักษาโดยผู้ได้รับใบอนุญาต ผู้กำกับบริการทางการเงินอาจพิจารณาปัจจัยหลายประการแต่จะต้องไม่จำกัด

1. องค์ประกอบของทรัพย์สินรวมของผู้ได้รับใบอนุญาต รวมถึงตำแหน่ง ขนาดสภาพคล่อง ความเสี่ยง และความผันผวนของราคาของทรัพย์สินแต่ละประเภท
2. องค์ประกอบของหนี้สินรวมของผู้ได้รับใบอนุญาต รวมถึงขนาด และระยะเวลาการชำระหนี้ของหนี้สินแต่ละประเภท
3. ปริมาณที่คาดและที่เกิดขึ้นจริงของกิจกรรมทางธุรกิจเงินเสมือนของผู้ได้รับใบอนุญาต

²⁹ Section 200.6 (b).

³⁰ Section 200.6 (c).

³¹ Section 200.7 (a).

³² Section 200.7 (b).

³³ Section 200.7 (c).

4. ไม่ว่าผู้ได้รับใบอนุญาต จะได้รับใบอนุญาตแล้วหรือถูกควบคุมโดยผู้กำกับบริการทางการเงินภายใต้กฎหมายนี้ กฎหมายการธนาคาร กฎหมายประกันภัยหรือเรื่องอื่นๆ ซึ่งกฎหมายกำหนดเกี่ยวกับการบริการหรือผลิตภัณฑ์ทางการเงิน

5. จำนวนเงินค่าจ้างของผู้ได้รับใบอนุญาต

6. สภาพคล่องของผู้ได้รับใบอนุญาต

7. การป้องกันทางการเงิน ซึ่งผู้ได้รับใบอนุญาตจัดไว้สำหรับลูกค้าผ่านบัญชีหรือพันธมิตรที่ไว้วางใจได้

8. ประเภทหน่วยงานที่ได้รับบริการจากผู้ได้รับใบอนุญาต

9. ประเภทของบริการหรือผลิตภัณฑ์ที่นำเสนอโดยผู้ได้รับใบอนุญาต³⁴

ผู้ได้รับใบอนุญาตจะต้องรักษาระดับเงินทุนที่จำเป็นเพื่อรักษาตามความตกลงในรูปแบบของเงินสด เงินเสมือน หรือสินทรัพย์ระดับชั้นการลงทุน สภาพคล่องสูง คุณภาพสูง ในอัตราส่วนที่ผู้กำกับบริการทางการเงินเห็นว่าเหมาะสม³⁵

4.6 การคุ้มครองผู้บริโภค

กฎหมายนิวยอร์กยังได้กำหนดมาตรการเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคเช่น กำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องมีหลักประกัน เช่น พันธบัตร บัญชีเงินฝากที่เป็นสกุลเงิน USD³⁶ กำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตที่จะเปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มผลิตภัณฑ์ใหม่จะต้องได้รับอนุมัติจากผู้กำกับบริการการเงิน³⁷ กำหนดให้การเปลี่ยนแปลงอำนาจควบคุม หรือการรวบรวมกิจการของผู้ได้รับใบอนุญาต จะต้องผ่านกระบวนการพิจารณาและอนุมัติจากผู้กำกับบริการทางการเงิน³⁸ กำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตจะต้องจัดทำทะเบียน และมีการบันทึกข้อมูลการทำธุรกรรมของลูกค้า ซึ่งจะต้องมีรายการข้อมูลครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด³⁹ และมีกระบวนการตรวจสอบการดำเนินธุรกิจของผู้ได้รับใบอนุญาต โดยผู้กำกับบริการทางการเงิน มีอำนาจเรียกเอกสารต่าง ๆ เพื่อการตรวจสอบได้ และผู้ได้รับใบอนุญาตจะต้องส่งให้โดยเร็วพร้อมทั้งอำนวยความสะดวกในการตรวจสอบ⁴⁰ กำหนดมาตรการการเปิดเผยข้อมูลและรายงานทางการเงิน โดยผู้ได้รับใบอนุญาตจะต้องส่งงบการเงินทุกไตรมาสภายใน 45 วัน ซึ่งจะต้องได้รับการรับรองจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต นอกจากนี้ ยังต้อง

³⁴ Section 200.8 (a).

³⁵ Section 200.8 (b).

³⁶ Section 200.9 (a).

³⁷ Section 200.10 (a).

³⁸ Section 200.11 (a).

³⁹ Section 200.12 (a).

⁴⁰ Section 200.13 (a).

เปิดเผยข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่กฎหมายกำหนด⁴¹ และต้องมีมาตรการป้องกันการฟอกเงิน ซึ่งผู้ได้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติ และกำหนดเป็นนโยบายในการประกอบธุรกิจของผู้ได้รับใบอนุญาตอีกด้วย⁴² กำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตจะต้องมีระบบป้องกันการโจรกรรมข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถกู้คืนข้อมูลสำคัญที่สูญหายไปกลับคืนมาได้ นอกจากนี้จะต้องรักษาความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า⁴³ และกำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องมีแผนสำหรับการดำเนินธุรกิจให้ธุรกิจสามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสามารถที่จะฟื้นฟูสถานการณ์ธุรกิจให้กลับคืนสู่สภาพปกติโดยเร็ว⁴⁴

จากการศึกษากฎหมายนิวยอร์ก ผู้เขียนเห็นว่ากฎหมายดังกล่าวมีการกำหนดให้ผู้ที่จะประกอบธุรกิจเกี่ยวกับบิตคอยน์ หรือเงินเสมือนอื่น ๆ ที่มีลักษณะเหมือนกันนั้น จะต้องขออนุญาตจากผู้กำกับบริการทางการเงิน กรมบริการทางการเงิน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลตามกฎหมายนิวยอร์ก เพื่อให้แน่ใจว่าผู้ได้รับใบอนุญาตมีประสิทธิภาพที่ดีในการดำเนินธุรกิจให้บริการเกี่ยวกับบิตคอยน์ และการตรวจสอบการทำธุรกรรมที่ทำได้ง่ายขึ้น และมีการเปิดเผยตัวตนของผู้ทำธุรกรรม รวมถึงการป้องกันการฟอกเงินผ่านการทำธุรกรรมด้วยบิตคอยน์ นอกจากนี้ ยังมีมาตรการคุ้มครองผู้บริโภค เช่น มาตรการป้องกันการความเสี่ยงต่อความเสียหายจากการถูกโจรกรรม

บิตคอยน์ มาตรการความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค จากความมั่นคงในการดำเนินธุรกิจบริการเกี่ยวกับบิตคอยน์ เป็นต้น

ผู้เขียนเห็นว่ากฎหมายนิวยอร์กมีเจตนารมณ์ที่จะป้องกันปัญหาการฟอกเงินผ่านการใช้บิตคอยน์ และสร้างความมั่นใจต่อผู้ใช้บิตคอยน์ที่จะได้รับความปลอดภัย และลดความเสี่ยงในการสูญเสียเงินจากการใช้บิตคอยน์ เพราะคุณลักษณะเฉพาะตัวของการทำธุรกรรมด้วยบิตคอยน์นั้น เป็นการทำธุรกรรมที่ไม่ผ่านตัวกลางจึงไม่มีการเปิดเผยตัวตนผู้ทำธุรกรรม และการตรวจสอบภายหลังเป็นสิ่งที่ทำได้ยากและไม่ทันเวลา ดังนั้น หากประเทศใดที่พร้อมที่จะยอมรับให้มีการใช้บิตคอยน์ หรือเงินเสมือนอื่นที่มีลักษณะเหมือนกันควรกำหนดให้การทำธุรกรรมด้วยบิตคอยน์มีกระบวนการขออนุญาต และมีการกำกับดูแลเช่นเดียวกับกฎหมายนิวยอร์กนี้ ผู้เขียนเห็นว่ากฎหมายนิวยอร์กมีข้อดีในการลดความเสี่ยงต่อการสูญเสียเงิน มีผู้รับผิดชอบต่อความเสียหาย และป้องกันการกระทำผิดกฎหมายผ่านการใช้บิตคอยน์

หากเปรียบเทียบกับเหตุผลที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกมาแนะนำประชาชนไทยให้พิจารณาและระวังเกี่ยวกับการทำธุรกรรม และการถือครองบิตคอยน์ เพราะบิตคอยน์ไม่ถือเป็นเงินที่ชำระหนี้ตามกฎหมายไทย มูลค่าบิตคอยน์แปรผันรวดเร็ว มีความเสี่ยงจากการถูกโจรกรรมบิตคอยน์ และเสี่ยงที่ผู้ใช้จะไม่ได้รับความคุ้มครอง

⁴¹ Section 200.14 (a).

⁴² Section 200.15 (c)(1).

⁴³ Section 200.16 (a).

⁴⁴ Section 200.17 (a).

กับข้อดีของกฎหมายนิวยอร์กในหลาย ๆ ด้าน เช่น มาตรการป้องกันความเสี่ยงต่อความเสียหายจากการถูกโจรกรรมบิทคอยน์ มาตรการความรับผิดชอบต่อผู้บริโภคจากความมั่นคงในการดำเนินธุรกิจบริการเกี่ยวกับบิทคอยน์ เป็นต้น ดังนั้น หากนำกฎหมายนิวยอร์กมาใช้เป็นแบบในการออกกฎหมาย เพื่อคุ้มครองผู้ใช้บิทคอยน์ และควบคุมผู้ให้บริการเกี่ยวกับบิทคอยน์ หรือเงินเสมือนอื่นที่มีลักษณะเหมือนกันในประเทศไทย ย่อมดีกว่าการให้ผู้บริโภคใช้ความระมัดระวัง หรือรับความเสี่ยงในการทำธุรกรรม หรือถือครองบิทคอยน์ด้วยตนเอง เพราะในปัจจุบันประเทศไทยยังไม่ถือว่าการใช้บิทคอยน์ หรือการทำธุรกิจเกี่ยวกับบิทคอยน์เป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย

4. วิเคราะห์ผลการศึกษา

จากการศึกษาผู้เขียนพบว่า ตามกฎหมายของมลรัฐนิวยอร์ก บรรพ 23 ในส่วนของกรมบริการทางการเงิน ส่วน 200 เงินเสมือน ได้มีการกำหนดบทนิยามของเงินเสมือน (Virtual Currency) ซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา 200 (p) ระบุถึงคุณสมบัติของบิทคอยน์ ว่าเป็นหน่วยดิจิทัลใช้สำหรับแลกเปลี่ยน มีมูลค่า ซึ่งถูกเก็บในรูปแบบข้อมูลดิจิทัล แต่ไม่รวมถึงหน่วยดิจิทัลที่ใช้ในเกม หรือเกมออนไลน์ แต่ไม่สามารถแลกเปลี่ยนกับเงินจริงหรือเงินเสมือนได้ ไม่รวมถึงหน่วยดิจิทัลที่ใช้แลกเปลี่ยนกับสินค้าและบริการกับบุคคลที่มีความใกล้ชิดกัน แต่ไม่สามารถแลกเปลี่ยนกับเงินจริงหรือเงินเสมือนได้ และไม่รวมถึงหน่วยดิจิทัลในรูปของบัตรเติมเงิน

จากบทบัญญัติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า เงิน

เสมือนมีลักษณะเดียวกันกับบิทคอยน์ และรัฐนิวยอร์กยอมรับการใช้บิทคอยน์แต่เพียงในฐานะเงินเสมือนเท่านั้น แต่ยังมีได้ยอมรับบิทคอยน์ในฐานะเงินจริงที่สามารถชำระหนี้ได้ตามกฎหมายของประเทศนั้น

กิจกรรมทางธุรกิจที่ใช้เงินเสมือน (Virtual Currency Business Activity) ซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา 200.2 (q) ระบุถึงกิจกรรม 5 ประการดังต่อไปนี้

- 1) การรับและโอนเงินเสมือน
- 2) การเก็บ การถือครอง การดูแลรักษา หรือควบคุมเงินเสมือนแทนผู้อื่น
- 3) การซื้อและขายเงินเสมือน
- 4) การบริการแลกเปลี่ยน
- 5) การควบคุม การบริหาร หรือการออกเงินเสมือน

การประกอบธุรกิจเงินเสมือนจะต้องได้รับใบอนุญาต และได้รับอนุมัติจากผู้กำกับบริการทางการเงินให้สามารถดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจเงินเสมือนได้ ยกเว้นบุคคล ดังต่อไปนี้

- 1) บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งตามกฎหมายการธนาคารรัฐนิวยอร์ก และได้รับอนุมัติจากผู้กำกับบริการทางการเงิน
- 2) ร้านค้า และผู้บริโภคซึ่งใช้ประโยชน์จากเงินเสมือนเพื่อตนเองในการซื้อ หรือขายสินค้าและบริการ หรือเพื่อการลงทุน

บทบาทหน้าที่ของผู้กำกับบริการทางการเงิน

- 1) เป็นผู้พิจารณาคุณสมบัติผู้สมัครขอรับใบอนุญาต

2) เป็นผู้ตรวจสอบสภาพทางการเงิน ความรับผิดชอบทางการเงิน และประสบการณ์ทางธุรกิจการเงิน

3) เป็นผู้ให้คำแนะนำในการเขียนใบสมัครของผู้สมัครขอรับใบอนุญาต

4) ออกใบอนุญาต และอนุมัติให้ดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจที่ใช้เงินเสมือน

5) เพิกถอนใบอนุญาต

ข้อกำหนดที่ผู้ได้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติ

1) ปฏิบัติตามกฎหมายรัฐบาลกลาง และกฎหมายมลรัฐ

2) กำหนดตัวบุคคลสำหรับประสานงาน และตรวจสอบตามที่รัฐบาลกลาง และมลรัฐกำหนด

3) ปฏิบัติตามนโยบายป้องกันการทุจริต นโยบายป้องกันการฟอกเงิน นโยบายรักษาความปลอดภัยทางอินเทอร์เน็ต นโยบายการรักษาข้อมูลส่วนบุคคล และนโยบายอื่น ๆ ที่กฎหมายกำหนด

4) รักษาระดับเงินทุนตามจำนวนและรูปแบบที่ผู้กำกับทางการเงินจะกำหนด

มาตรการที่กฎหมายกำหนดเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค

1) กำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องมีหลักประกัน เช่น พันธบัตร บัญชีเงินฝากที่เป็นสกุลเงิน USD

2) กำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตที่จะเปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มผลิตภัณฑ์ใหม่ จะต้องได้รับอนุมัติจากผู้กำกับการบริการทางการเงิน

3) กำหนดให้การเปลี่ยนแปลงอำนาจควบคุม

หรือการรวบรวมกิจการของผู้ได้รับใบอนุญาต จะต้องผ่านกระบวนการพิจารณาและอนุมัติจากผู้กำกับการบริการทางการเงิน

4) กำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตจะต้องจัดทำทะเบียน และมีการบันทึกข้อมูลการทำธุรกรรมของลูกค้า ซึ่งจะต้องมีรายการข้อมูลครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด

5) มีกระบวนการตรวจสอบการดำเนินธุรกิจของผู้ได้รับใบอนุญาต โดยผู้กำกับทางการเงินมีอำนาจเรียกเอกสารต่าง ๆ เพื่อการตรวจสอบได้ และผู้ได้รับใบอนุญาตจะต้องส่งให้โดยเร็วพร้อมทั้งอำนวยความสะดวกในการตรวจสอบ

6) กำหนดมาตรการการเปิดเผยข้อมูลและรายงานทางการเงิน โดยผู้ได้รับใบอนุญาตจะต้องส่งงบการเงินทุกไตรมาสภายใน 45 วัน ซึ่งจะต้องได้รับการรับรองจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต นอกจากนี้ ยังต้องเปิดเผยข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่กฎหมายกำหนด

7) มีมาตรการป้องกันการฟอกเงินซึ่งผู้ได้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติ และกำหนดเป็นนโยบายในการประกอบธุรกิจของผู้ได้รับใบอนุญาตอีกด้วย

8) กำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตจะต้องมีระบบป้องกันการโจรกรรมข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถกู้คืนข้อมูลสำคัญที่สูญหายไปกลับคืนมาได้ นอกจากนี้ จะต้องรักษาความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า

9) กำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตจะต้องมีแผนสำหรับการดำเนินธุรกิจให้ธุรกิจสามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสามารถที่จะฟื้นฟูสภาพธุรกิจให้กลับคืนสู่สภาพปกติโดยเร็ว

5. ข้อเสนอแนะ

ผู้เขียนมีความเห็นว่าในปัจจุบันการทำธุรกรรมทางการเงินในประเทศไทยโดยเฉพาะธนาคารพาณิชย์ ได้สร้างโปรแกรมสำหรับใช้ในการทำธุรกรรมทางการเงิน ตัวอย่าง ธนาคารกรุงไทย สร้างโปรแกรมชื่อ KTB netbank, ธนาคารกสิกรไทย สร้างโปรแกรมชื่อ K-Mobile Banking และธนาคารกรุงเทพ สร้างโปรแกรมชื่อ Bualuang M Banking เป็นต้น เพื่อความสะดวกในการทำธุรกรรมของลูกค้าธนาคาร ไม่ว่าจะเป็นการโอนเงิน การชำระค่าสินค้าและบริการ โดยไม่ต้องเดินทางไปที่ธนาคาร ซึ่งโปรแกรมเหล่านี้ล้วนเป็นโปรแกรมที่ใช้งานผ่านระบบอินเทอร์เน็ต แสดงให้เห็นว่าการทำธุรกรรมทางการเงินที่มีความสะดวกนี้ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย ผู้เขียนจึงเห็นว่าการนำบิทคอยน์มาใช้ในการชำระค่าสินค้าและบริการ ก็เป็นอีกวิธีที่อำนวยความสะดวกสำหรับผู้ที่ต้องการทำธุรกรรมทางการเงินผ่านระบบอินเทอร์เน็ตโดยไม่ต้องมีบัญชีธนาคาร

วิธีที่จะทำให้ผู้บริโภค หรือผู้ที่มีความสนใจจะใช้บิทคอยน์ ได้ผ่อนคลายความกังวล หรือเพิ่มความมั่นใจนั้น ผู้เขียนเห็นว่ารัฐบาลควรมอบหมายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบกำกับดูแลทางด้านการเงิน อย่างเช่น กระทรวงการคลัง หรือธนาคารแห่งประเทศไทย ศึกษาการทำงานของบิทคอยน์ หรือเงินเสมือนอื่นที่มีลักษณะเดียวกัน เพื่อพิจารณาออกกฎหมายกำกับดูแล และควบคุมการใช้บิทคอยน์ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคให้ปลอดภัยจากความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการถูกขโมยบิทคอยน์ และมีผู้รับผิดชอบต่อความเสี่ยงเกี่ยวกับการทำธุรกรรมด้วยบิทคอยน์รวมถึงเป็นการเพิ่มทางเลือก

ให้ผู้บริโภคในการเลือกใช้สื่อกลางธุรกรรมทางการเงินและเพิ่มจำนวนผู้ประกอบการที่รับชำระค่าสินค้าและบริการด้วยบิทคอยน์ หรือเงินเสมือนอื่นที่มีลักษณะเหมือนกันซึ่งผู้เขียนเห็นว่าหากรัฐบาลไทยให้การยอมรับการใช้บิทคอยน์ในการชำระค่าสินค้าและบริการ ดังเช่นรัฐนิวเจอร์ซีย์ ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยการออกกฎหมายที่มีบทบัญญัติในการควบคุมผู้ดำเนินธุรกิจบิทคอยน์ หรือเงินเสมือนอื่นที่มีลักษณะเหมือนกันมีการคุ้มครองผู้ใช้บิทคอยน์ และมีมาตรการรักษาความปลอดภัยจากการถูกโจรกรรมบิทคอยน์ อาจทำให้ผู้ใช้บิทคอยน์ในประเทศไทยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจไทย

6. สรุป

บิทคอยน์ หรือเงินเสมือนมีลักษณะเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์/ดิจิทัลที่อยู่ในระบบเครือข่ายแบบ P2P มีมูลค่าแปรผันตามอุปสงค์และอุปทาน บิทคอยน์สามารถใช้ชำระค่าสินค้าและบริการได้เช่นเดียวกับเงินจริงสำหรับร้านค้า หรือผู้คนที่ยอมรับในตัวบิทคอยน์ จึงทำให้บิทคอยน์มีลักษณะคล้ายกับเงินจริงในแง่มูลค่าดังกล่าว แต่ต่างจากเงินจริงตรงที่เงินจริงเกิดจากการออกโดยรัฐบาลของแต่ละประเทศซึ่งกำหนดให้เงินดังกล่าวใช้ชำระหนี้ได้ตามกฎหมายของประเทศนั้นซึ่งมักทำจากโลหะ หรือกระดาษ ที่เรียกว่า “เหรียญ” หรือ “ธนบัตร”

ในหลายประเทศโดยเฉพาะทวีปยุโรป และอเมริกา ยอมรับการใช้บิทคอยน์ทั้งในฐานะเงินเสมือนสำหรับใช้ชำระค่าสินค้าและบริการ และในฐานะเป็นทรัพย์สินที่ใช้สำหรับการลงทุน หรือเก็งกำไร เพราะบิทคอยน์มีจำนวนจำกัดเพียง

21 ล้านบิตคอยน์ ทำให้มูลค่าของบิตคอยน์ขึ้นอยู่ กับอุปสงค์และอุปทาน แต่ไม่ขึ้นกับระบบเศรษฐกิจ ของแต่ละประเทศ บิตคอยน์จึงได้รับความนิยมจาก ผู้ใช้ในประเทศต่าง ๆ มากขึ้น

สำหรับการใช้บิตคอยน์ในประเทศไทย แม้ การทำธุรกิจบิตคอยน์จะไม่มีกฎหมายไทยฉบับใด ให้การยอมรับ แต่ยังคงพบว่ามีผู้ที่ทำธุรกิจบิตคอยน์ อยู่บ้างแม้จะไม่มากนัก เพราะบิตคอยน์ยังไม่เป็น สิ่งผิดกฎหมายในประเทศไทย แต่การที่ธนาคาร แห่งประเทศไทยออกมาเตือนคนไทยในปี 2557 ให้ระวังความเสี่ยงในการใช้บิตคอยน์ ด้วยเหตุผล ที่ว่าบิตคอยน์ไม่ถือเป็นเงินที่ใช้ชำระหนี้ได้ตาม กฎหมายไทย มูลค่าของบิตคอยน์มีความผันผวน สูง มีความเสี่ยงจากการถูกโจรกรรม รวมถึงความ เสี่ยงที่ผู้ใช้ไม่ได้รับการคุ้มครอง สาเหตุดังกล่าว เป็นเหตุให้ธุรกิจบิตคอยน์ในประเทศไทยยังไม่แพร่ หลาย และยังไม่ค่อยมีร้านค้าที่รับชำระค่าสินค้า และบริการด้วยบิตคอยน์ ประกอบกับความกังวล ของผู้ที่ตัดสินใจจะใช้บิตคอยน์ในการทำธุรกรรม แลกเปลี่ยน หรือชำระค่าสินค้าและบริการกับผู้ให้ บริการที่มีอยู่ในปัจจุบัน จากคำเตือนของธนาคาร แห่งประเทศไทย

การใช้บิตคอยน์ยังมีประโยชน์ในแง่ความ สะดวกและปลอดภัยต่อการโจรกรรมทางกายภาพ เช่น การชิงทรัพย์ เป็นต้น หากรัฐบาลออกมาตรการ คุ้มครอง ควบคุมและกำกับดูแลเกี่ยวกับการใช้ บิตคอยน์ หรือเงินเสมือนอื่นที่มีลักษณะเหมือนกัน จะเป็นผลให้มีผู้สนใจใช้บิตคอยน์ในวงกว้างมากขึ้น และในขณะเดียวกันสร้างความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของผู้ใช้บิตคอยน์รวมทั้งอาจเกิดผลดี ต่อระบบเศรษฐกิจของไทย จากการค้นหาข้อมูลใน

ประเทศที่มีการยอมรับการใช้บิตคอยน์อย่าง แพร่หลาย ซึ่งในขอบเขตการศึกษาครั้งนี้ได้มุ่ง หมายไปที่กฎหมายของมลรัฐนิวยอร์ก ประเทศ สหรัฐอเมริกา ซึ่งพบว่ารัฐนิวยอร์กให้การยอมรับให้ ใช้บิตคอยน์ทำธุรกรรมได้ แต่ยังไม่ยอมรับเป็น สกุลเงิน หรือเงินจริง และมีการควบคุมและกำกับ ดูแลที่ดี เช่น มีการกำหนดให้ผู้ที่จะทำกิจกรรม ทางธุรกิจบิตคอยน์จะต้องได้รับใบอนุญาต มีการ คุ้มครองผู้บริโภคมิให้เกิดความเสี่ยง มีการป้องกันการ ฟอกเงิน เป็นต้น

บรรณานุกรม

- BitLegal. **สถานะการยอมรับเงินเสมือนใน ประเทศต่าง ๆ** [Online]. Available URL: <http://bitlegal.io/list.php>, 2016. (May, 23)
- Edward V. Murphy, M. Maureen Murphy, and Michael V. Seitzinger. “Bitcoin: Questions, Answers, and Analysis of Legal Issues.” **Congressional Research Service** (October 2015).
- Matthew Kien-Meng Ly. “COINING BITCOIN’S “LEGAL-BITS”: EXAMINING THE REGULATORY FRAMEWORK FOR BITCOIN AND VIRTUAL CURRENCIES.” **Harvard Journal of Law & Technology** 27. 2 (2014).
- NEW YORK CODES, RULES AND REGULATIONS TITLE 23. DEPARTMENT OF FINANCIAL SERVICES CHAPTER I. REGULATIONS OF THE SUPERINTENDENT OF FINANCIAL SERVICES PART 200.

VIRTUAL CURRENCIES.

นางสาวดลพร ประสงค์สุทธิพร. “แนวทางการ
กำกับดูแลการใช้เงินเสมือน: กรณีศึกษา
บิทคอยน์.” ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชา
กฎหมายเศรษฐกิจ คณะนิติศาสตร์,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557.

ธนาคารแห่งประเทศไทย.ข่าวฉบับที่ 8/2557 เรื่อง
ข้อมูลเกี่ยวกับ Bitcoin และหน่วยข้อมูล
ทางอิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ที่ลักษณะใกล้เคียง
เพียง มีใจความสำคัญเกี่ยวกับบิทคอยน์
[Online]. Available URL: [http://www.
bot.or.th/Thai/PressAndSpeeches/
Press/News2557/n0857t.pdf](http://www.bot.or.th/Thai/PressAndSpeeches/Press/News2557/n0857t.pdf), 2016
(พฤษภาคม, 23).